

§ 197

Förslag till Riktlinje för externa anslutningar till allmän vatten-och avloppsanläggning

INLEDNING

Vilka områden och fastigheter som ska ha en allmän vatten- och avloppslösning (VA-lösning) bestäms utifrån Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412). När behovet av en allmän VA-lösning finns, upprättas så kallade verksamhetsområden för de fastigheter som berörs. För fastigheter utanför verksamhetsområdena finns ingen skyldighet för kommunen att ordna en allmän VA-lösning.

Länsstyrelsen i Västmanland har i ett yttrande gällande revidering av kommunens VA-plan år 2020 påtalat att Sala kommun har ett behov av att vara restriktiv med att tillåta nya fastigheter eller nya områden att ansluta sig till den allmänna VA-anläggningen genom gemensamhetsanläggningar eller avtalslösningar.

Beslutsunderlag

Bilaga KS 2021.4711, missiv från VA-strateg 2021-09-02

Bilaga KS 2021.4715, Riktlinje för externa anslutningar till allmän vatten-och avloppsanläggning

VA-strateg Ida Blixt och samhällsteknisk enhetschef Mikael Viktorsson föredrar ärendet.

Yrkanden

Anders Wigelsbo (C) yrkar

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att anta Riktlinje för externa anslutningar till allmän vatten-och avloppsanläggning, enligt bilagt förslag, Bilaga KS 2021.4715.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att anta Riktlinje för externa anslutningar till allmän vatten-och avloppsanläggning, enligt bilagt förslag, Bilaga KS 2021.4715.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
			

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
TEKNISKA KONTORET

MISSIV

MISSIV

Förslag på riktlinje för externa anslutningar till allmän vatten- och avloppsanläggning

BAKGRUND

Vilka områden och fastigheter som ska ha en allmän vatten- och avloppslösning (VA-lösning) bestäms utifrån Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412). När behovet av en allmän VA-lösning finns upprättas så kallade verksamhetsområden för de fastigheter som berörs. För fastigheter utanför verksamhetsområdena finns ingen skyldighet för kommunen att ordna en allmän VA-lösning.

Länsstyrelsen i Västmanland har i ett yttrande gällande revidering av kommunens VA-plan år 2020 påtalat att Sala kommun har ett behov av att vara restriktiv med att tillåta nya fastigheter eller nya områden att ansluta sig till den allmänna VA-anläggningen genom gemensamhetsanläggningar eller avtalslösningar.

Problematiken med externa anslutningar är beskriven i den reviderade VA-planen som antogs av Kommunstyrelsen i januari 2021 och i föreslagen riktlinje. En av aktiviteterna som togs fram i VA-planen är även att "Ta fram riktlinjer för hantering av gemensamhetsanläggningar, ekonomiska föreningar samt enskilda ledningar utanför verksamhetsområdet".

FÖRÄNDRING

Historiskt har Sala kommun varit frikostig med att ansluta enskilda fastigheter och/eller föreningar till den allmänna vatten- och avloppsanläggningen om det är tekniskt genomförbart för den allmänna anläggningen. Med föreslagen riktlinje kommer antalet nya externa anslutningar att bli färre men det finns föreslagna undantag när en extern anslutning fortsatt kan vara möjlig:

- Vid befintliga problem med den enskilda VA-lösningen eller nybyggnation i ett framtida utbyggnadsområde.
- Om det finns befintliga allmänna ledningar inom fastigheten som efterfrågar allmän VA-anslutning.
- I områden där §6 i Lagen om allmänna vattentjänster inte uppfylls men där Sala kommun ser en risk att enskilt VA kan störa den allmänna VA-verksamheten, exempelvis egen borrhälsbrunn i direkt närhet till den allmänna uttagspunkten.

Nedanstående förutsättningar måste säkerställas för att undantag ska kunna medges:

- VA-huvudmannen anser att det finns goda tekniska förutsättningar för en anslutning, exempelvis att det går att erhålla ett godtagbart tryck för

Kommunstyrelsens förvaltning
Samhällsbyggnadskontoret

dricksvatten och att med ett normalt LTA-system kunna ansluta mot trycksatt ledning.

- Goda förutsättningar för tillgänglighet till servisen för drift och underhåll.
- Dimensioner och kapacitet i de allmänna ledningarna för ytterligare anslutningar ska vara goda.
- Rådighet för VA-huvudmannen att kunna anlägga servis och förbindelsepunkt.

För ytterligare anslutningar till en gemensamhetsanläggning som redan är ansluten till allmänt VA gäller:

- Dimensioner och kapacitet i de allmänna ledningarna för ytterligare anslutningar ska vara goda.
- Avtal ska uppdateras eller upprättas.
- Gemensamhetsanläggning ska finnas och uppdateras.
- Vid fler än fyra fastigheter ska samfällighetsförening bildas.

KONSEKVENSER

Med föreslagen riktlinje blir förutsättningarna tydligare för fastighetsägare. Det blir även bättre ur ett rättviseperspektiv för både enskilda fastighetsägare och VA-kollektivet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Samhällsbyggnadskontoret föreslår

Att anta riktlinje enligt bifogad bilaga.

Mikael Viktorsson

Samhällsteknisk enhetschef

Riktlinje för externa vatten- och avloppsanslutningar

KOMMUNSTYRELSEN

METADATA OM DOKUMENTET

Dokumentnamn Riktlinje för externa vatten- och avloppsanslutningar		Dokumenttyp Riktlinje	Omfattar
Beslutsinstans Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig VA-strateg	Publicering www.sala.se , intranät	
Beslutad datum 2021-10-06	Översyn bör göras	Klassificering 1.3.1	Diarienummer
Relation	Ersätter		Författningssamling

INNEHÅLL

1	INLEDNING	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Syfte med riktlinje för externa anslutningar	3
1.3	Konsekvenser av externa anslutningar	3
2	RIKTLINJE FÖR EXTERN ANSLUTNING	5
2.1	Godtagbara undantag	5
2.2	Förutsättningar för undantag	5
2.3	Utökning av en befintlig anslutning	6

1 INLEDNING

1.1 Bakgrund

Vilka områden och fastigheter som ska ha en allmän vatten- och avloppslösning bestäms utifrån Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412). Enligt denna lag är kommunen skyldig att ansvara för vatten- och avloppsförsörjningen om den på grund av hälso- eller miljöskäl behöver lösas i ett större sammanhang. När behovet av en allmän VA-lösning finns upprättas så kallade verksamhetsområden för de fastigheter som berörs. Verksamhetsområdena beslutas av Kommunfullmäktige i Sala kommun.

För fastigheter utanför verksamhetsområdena finns ingen skyldighet för kommunen att ordna en allmän VA-lösning. Om kommunen gör bedömningen att en anslutning är möjlig, kan fastigheten anslutas som en extern anslutning via avtal.

Idag finns det gemensamhetsanläggningar både inom och utanför verksamhetsområdet som är anslutna via avtal till allmän VA-anläggning. Även ett stort antal enskilda fastigheter utanför verksamhetsområdet är anslutna via avtal.

Länsstyrelsen i Västmanland har i ett yttrande gällande revidering av kommunens VA-plan år 2020 påtalat att Sala kommun har ett behov av att vara restriktiv med att tillåta nya fastigheter eller nya områden att ansluta sig till den allmänna VA-anläggningen genom gemensamhetsanläggningar eller avtalslösningar.

1.2 Syfte med riktlinje för externa anslutningar

Syftet med denna riktlinje är att tydliggöra hur kommun ska hantera förfrågningar för externa anslutningar. Problematiken kring externa anslutningar behöver lyftas fram och VA-huvudmannens förhållningssätt förtydligas. Med denna riktlinje blir även förutsättningarna tydligare för fastighetsägare och det blir bättre ur ett rättviseperspektiv. De externa anslutningarna får inte missgynna VA-kollektivet.

1.3 Konsekvenser av externa anslutningar

Externa anslutningar där ett behov av allmän VA-lösning inte finns är problematiska ur flera aspekter.

- Det medför en större belastning på den allmänna VA-anläggningen och det kan uppstå kapacitetsproblem. Med tanke på de torra somrar som resulterat i

bevattningsförbud behöver VA-huvudmannen prioritera dricksvattenförsörjning till fastigheter inom verksamhetsområden. Risken för ovidkommande vatten (dagvatten som tränger in i spillvattennätet) ökar med långa externa ledningsdragningar där drift och underhållsansvaret är fastighetsägarens/ gemensamhetsanläggningens. Det resulterar i att vatten som inte behöver renas belastar det allmänna reningsverket och riskerar även att försämra reningen av spillvattnet.

- Fastigheter kan inte tvingas att ansluta sig till en befintlig gemensamhetsanläggning, varken av samfälligheten eller av kommunen. Om det i bygglovsprocessen visar sig att enda möjliga VA-lösning är anslutning via gemensamhetsanläggning tyder detta på att VA bör lösas genom allmän anläggning, och därmed att hela området bör vara ett verksamhetsområde för allmänt VA. Det behöver finnas en plan för utvecklingen av verksamhetsområdena och ett gott samarbete med plan och utvecklingsenheten.
- Ur rättvisesynpunkt kan det också bli problematiskt om vissa fastigheter i ett område ansluts via avtal medan andra har en enskild lösning. Med tiden kommer även fastighetsägare med enskild lösning att vilja ansluta sig.
- Fler externa anslutningar kan leda till fler verksamhetsområden med relativt få fastigheter framöver. Utbyggnaden blir kostsam vilket påverkar taxan och därmed hela VA-kollektivet.
- Att inrätta nya avtalslösningar med fastigheter utanför verksamhetsområdet eller gemensamhetsanläggningar försvårar VA-huvudmannens möjlighet att planera och styra framtida VA-anslutningar. Detta är särskilt viktigt att beakta vid inrättandet av nya detaljplaner.

2 RIKTLINJE FÖR EXTERN ANSLUTNING

En kontinuerlig översyn av befintliga verksamhetsområden och en utbyggnadsplan i kommunens Vatten- och avloppsplan som efterlevs kommer att tydliggöra vilka områden som ska ingå i verksamhetsområde för allmän vatten- och avloppsanläggning.

Utgångspunkten är att endast ansluta fastigheter inom verksamhetsområde för allmän vatten- och avloppsanläggning. Undantag från detta kan ske, beslut om detta fattas av VA-huvudmannen. Avtal ska då tecknas mellan VA-huvudmannen och fastighetsägaren. Anslutningspunkt blir i anslutning till den allmänna ledningen och fastighetsägaren ansvarar för ledningsdragning fram till denna anslutningspunkt.

2.1 Godtagbara undantag

Undantag som kan vara godtagbara är:

- Fastigheter inom ett VA-utbyggnadsområde som har problem med den befintliga enskilda anläggningen eller vid nybyggnation i ett sådant område.
- Om det finns befintliga allmänna ledningar inom den fastighet som förfrågan om allmän VA-anslutning gäller.
- I områden där §6 i Lagen om allmänna vattentjänster inte uppfylls men där Sala kommun ser en risk att enskilt VA kan störa den allmänna VA-verksamheten, exempelvis egen borrhälsbrunn i direkt närhet till den allmänna uttagspunkten.

2.2 Förutsättningar för undantag

Nedanstående förutsättningar måste säkerställas för att undantag ska kunna medges:

- VA-huvudmannen anser att det finns goda tekniska förutsättningar för en anslutning, exempelvis att det går att erhålla ett godtagbart tryck för dricksvatten och att med ett normalt LTA-system kunna ansluta mot trycksatt ledning.
- Goda förutsättningar för tillgänglighet till servicen för drift och underhåll.
- Dimensioner och kapacitet i de allmänna ledningarna för ytterligare anslutningar ska vara goda.
- Rådighet för VA-huvudmannen att kunna anlägga servis och förbindelsepunkt.

2.3 Utökning av en befintlig anslutning

För ytterligare anslutningar till en gemensamhetsanläggning som redan är ansluten till allmänt VA gäller:

- Dimensioner och kapacitet i de allmänna ledningarna för ytterligare anslutningar ska vara goda.
- Avtal ska uppdateras eller upprättas.
- Gemensamhetsanläggning ska finnas och uppdateras.
- Vid fler än fyra fastigheter ska samfällighetsförening bildas.

Riktlinje för externa vatten- och avloppsanslutningar
Kommunstyrelsen

SALA KOMMUN

Telefon: 0224-74 70 00 | E-post kommun.info@sala.se | Postadress Box 304, 733 25 Sala

